

Brüsszel, 2026. július 1.
(OR. en)

11291/26

Intézményközi referenciaszám:
2025/0265 (CNS)

ATO 35
CADREFIN 319

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2026. június 29.
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS RENDELETE a 2028–2034 közötti időszakra szóló Nukleáris Biztonsági Együtműködési és Leszerelési Eszköz létrehozásáról, valamint az (Euratom) 2021/100 és (Euratom) 2021/948 rendelet hatályon kívül helyezéséről – Részleges általános megközelítés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a 2028–2034 közötti időszakra szóló Nukleáris Biztonsági Együtműködési és Leszerelési Eszköz létrehozásáról, valamint az (Euratom) 2021/100 és (Euratom) 2021/948 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatra vonatkozóan a Tanács (Foglalkoztatás, Szociálpolitika, Egészségügy és Fogyasztóvédelem) 2026. június 29-i ülésén kialakított részleges általános megközelítés szövegét.

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

**a 2028–2034 közötti időszakra szóló Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési
Eszköz létrehozásáról, valamint az (Euratom) 2021/100 és (Euratom) 2021/948 rendelet
hatályon kívül helyezéséről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 203.
cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére¹,

mivel:

- (1) E rendelet célja az Európai Atomenergia-közösség (a továbbiakban: a Közösség) által a Nukleáris Biztonsági Együttműködési és Leszerelési Eszköz (a továbbiakban: az Eszköz) keretében végzett nukleáris biztonsági együttműködési és leszerelési tevékenységekre vonatkozó szabályok és eljárások megállapítása.

¹ ...-i vélemény, HL ...

- (2) Annak érdekében, hogy biztosítsa és elősegítse a nukleáris biztonságnak, valamint az arra vonatkozó szabályozásnak a folyamatos javítását, a Tanács elfogadta a 2009/71/Euratom irányelvet². Az említett irányelv, továbbá a nukleáris biztonságnak, a sugárvédelemnek, valamint a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezelésének a Közösségben alkalmazott szigorú normái példaként állíthatók a partnerországok elé, ösztönözve őket arra, hogy hasonlóan szigorú normákat vezessenek be.
- (3) A Közösség és tagállamai szerződő felei a nukleáris biztonságról szóló, 1994. június 17-én elfogadott egyezménynek³, valamint a kiégett fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló, 1997. szeptember 5-én elfogadott közös egyezménynek⁴.
- (4) Az Unió tagállamai szerződő felei a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló, 1968. július 1-jén aláírt szerződésnek, és a Nemzetközi Atomenergia-ügynökséggel (NAÜ) kötött biztosítéki egyezményeik tekintetében alkalmazzák a kiegészítő jegyzőkönyvet⁵.

² A Tanács 2009/71/Euratom irányelve (2009. június 25.) a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról (HL L 172., 2009.7.2., 18. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>).

³ HL L 318., 1999.12.11., 21. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/1999/819/oj>.

⁴ Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) – A kiégett fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló, 1997. szeptember 5-én elfogadott közös egyezmény, amely 2001. június 18-án lépett hatályba. A következő linken érhető el: <https://www.iaea.org/topics/nuclear-safety-conventions/joint-convention-safety-spent-fuel-management-and-safety-radioactive-waste>

⁵ Az állam(ok) és a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség közötti, a biztosítékok alkalmazására vonatkozó megállapodás(ok) kiegészítő jegyzőkönyvének a NAÜ Kormányzótanácsa által 1997. május 15-én jóváhagyott mintája (INFCIRC/540) (Model Additional Protocol to the Agreement(s) Between State(s) and the International Atomic Energy Agency for the Application of Safeguards, INFCIRC/540), amely a következő linken érhető el: [INFCIRC/540 – Model Protocol Additional to the Agreement\(s\) Between State\(s\) and the International Atomic Energy Agency for the Application of Safeguards](#); valamint a Franciaország, az Európai Atomenergia-közösség és a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség közötti, a biztosítékok franciaországi alkalmazásáról szóló megállapodásnak a NAÜ Kormányzótanácsa által 1998. június 11-én jóváhagyott kiegészítő jegyzőkönyve (INFCIRC/290/Add.1) (Protocol Additional to the Agreement between France, the European Atomic Energy Community and the International Atomic Energy Agency for the Application of Safeguards in France, INFCIRC/290/Add.1), amely a következő linken érhető el: [INFCIRC/290/Add.1 – Protocol Additional to the Agreement between France, the European Atomic Energy Community and the International Atomic Energy Agency for the Application of Safeguards in France](#).

- (5) Mivel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (a továbbiakban: Euratom-Szerződés) mind a belső, mind a külső politikákra kiterjed, és szinergiákról rendelkezik a kettő között, ez az Eszköz két alkotóelemből áll, amelyek a külső, illetve a belső tevékenységekkel foglalkoznak.
- (6) Az Eszköz külső alkotóelemének az (Euratom) 2021/948 tanácsi rendelet⁶ alapján korábban támogatott tevékenységekre építve támogatnia kell a nemzetközi nukleáris biztonsági együttműködéssel kapcsolatos tevékenységeket. A külső alkotóelem összhangban van az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa]⁷ keretében támogatott külső tevékenységekkel, és kiegészíti azokat.
- (6A) Az Eszköz külső alkotóelemének továbbá elő kell mozdítania a nukleáris biztonságról és a radioaktív hulladékok kezeléséről szóló egyezményeken alapuló nemzetközi együttműködést, arra ösztönözve a partnerországokat, hogy váljanak ezen egyezmények részes feleivé, valamint lehetővé téve nemzeti rendszereik időszakos szakértői értékelését. Ezek a szakértői értékelések külső értékelést nyújtanak a harmadik országok nukleáris biztonságával kapcsolatos aktuális helyzetről és kihívásokról, és ezáltal információkkal szolgálnak a magas szintű uniós támogatás programozásához és rangsorolásához.
- (7) Az Eszköz belső alkotóelemének támogatnia kell a radioaktív hulladékok Bizottság általi leszerelésével és kezelésével kapcsolatos tevékenységeket (a JRC leszerelési és hulladékkezelési programját), a Bizottságnak a Közös Kutatóközpont (JRC) telephelyein – a belgiumi Geelben, a németországi Karlsruheban, az olaszországi Isprában és a hollandiai Pettenben – végzett korábbi nukleáris kutatásokból eredő nukleáris kötelezettségeire összpontosítva, az (Euratom) 2021/100 tanácsi rendelet⁸ alapján korábban támogatott tevékenységekre építve.

⁶ A Tanács (Euratom) 2021/948 rendelete (2021. május 27.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközt (Globális Európa) az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés alapján kiegészítő, a Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködést Támogató Európai Eszköz létrehozásáról és a 237/2014/Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 79. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/948/oj>).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete [Globális Európa] a Globális Európa eszköz létrehozásáról (HL, ..., ..., ELI: ...).

⁸ A Tanács (Euratom) 2021/100 rendelete (2021. január 25.) a nukleáris létesítmények leszerelésére és a radioaktív hulladékok kezelésére irányuló célzott pénzügyi program létrehozásáról, valamint az 1368/2013/Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 34., 2021.2.1., 3. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/100/oj>).

- (8) A programértékelésekből kiderült, hogy az összetett uniós finanszírozási struktúra olyan tényező, amely korlátozza az Unió általános költségvetésének hatását az adminisztratív terhek miatt, amelyeket lehetőség szerint csökkenteni kell. A nemzetközi nukleáris biztonsági együttműködés és a JRC nukleáris kutatási létesítményeinek leszerelése terén az (Euratom) 2021/100 és az (Euratom) 2021/948 rendelet alapján végzett tevékenységek egyetlen jogi aktus hatálya alá kerülnek az adminisztratív terhek csökkentése céljából.
- (9) Az Eszköz általános célkitűzése, hogy – átlátható és elszámoltatható módon – hozzájáruljon a magas szintű nukleáris biztonsághoz, a sugárvédelemhez, a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos kezeléséhez, a leszereléshez, valamint a nukleáris anyagokra [...] vonatkozó hatékony és eredményes biztosítékok alkalmazásához.
- (10) E rendelet célja továbbá, hogy nagyobb rugalmasságot biztosítson a programozási megközelítésben, beleértve a támogatási módozatokat és a támogatható szervezeteket is, hogy reagáljon az (Euratom) 2021/948 rendelet szerinti értékelések és konzultációk során azonosított előre nem látható szükségletekre.
- (11) A Közösség által e rendelet alapján biztosított együttműködésnek nem célja az atomenergia előmozdítása a partnerországokban⁹, sem új atomerőművek építése, és az nem irányulhat az atomerőművek villamosenergia- és hőtermelési célú üzemeltetéséből származó bevételek növelésére.

⁹ A Tanács (Euratom) 2021/948 rendelete (2021. május 27.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközt (Globális Európa) az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés alapján kiegészítő, a Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködést Támogató Európai Eszköz létrehozásáról és a 237/2014/Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 79. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/948/oj>).

- (11A) Az Eszköznek hozzá kell járulnia a hatékony és független szabályozási ellenőrzés és a biztonsággal kapcsolatos kapacitásfejlesztési tevékenységek megerősítéséhez a partnerországokban, elsősorban az illetékes szabályozó hatóságokat és adott esetben a kijelölt technikai támogató szervezeteiket célozva meg.
- (12) [Ez a rendelet meghatározza az átfogó Eszköz indikatív pénzügyi keretösszegét. E rendelet alkalmazásában a folyó árak kiszámítására rögzített, 2 %-os deflátor alkalmazásával kerül sor.]
- (13) A közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, hogy a gyorsan változó gazdasági, társadalmi és geopolitikai környezetben rugalmasabb többéves pénzügyi keretre és uniós kiadási programokra van szükség. E célból és e rendelet célkitűzéseivel összhangban a finanszírozásnak megfelelően figyelembe kell vennie a Bizottság által közzétett vonatkozó dokumentumokban, a tanácsi következtetésekben és az Európai Parlament állásfoglalásaiban meghatározott változó szakpolitikai igényeket és uniós prioritásokat, és egyúttal biztosítani kell a költségvetés végrehajtásának megfelelő kiszámíthatóságát.

- (14) Az Eszközre alkalmazandó az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁰. A rendelet megállapítja az Európai Unió általános költségvetésének végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a nem pénzbeli adományokra, a közbeszerzésre, valamint a pénzügyi eszközök és költségvetési biztosítékok formájában történő közvetett irányításra – vonatkozó szabályokat.
- (15) [Az Eszközre elkülönített előirányzatok összegét, a programozási időszakot, valamint a pénzeszközök különböző tevékenységek közötti elosztását az (EU, Euratom) 202X/XXXX európai parlamenti és tanácsi rendelet¹¹ [teljesítménymérési rendelet] 10. cikke szerint elvégzett értékelés eredményei alapján felül kell vizsgálni.]

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L, 2024/2059, 2024.9.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

¹¹ (EU, Euratom) .../... rendelet [teljesítménymérési rendelet] (HL, ..., ..., ELI: ...).

- (16) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹², a 2988/95/Euratom, EK tanácsi rendelettel¹³, a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel¹⁴ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel¹⁵ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok és a csalás megelőzését, feltárását, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését és adott esetben közigazgatási szankciók alkalmazását. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel összhangban vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezhet annak megállapítása céljából, hogy történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban az Európai Ügyészség kinyomozhatja és büntetőeljárás alá vonhatja az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁶ szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást és más jogellenes tevékenységeket. Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós finanszírozásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az Európai Ügyészség és az Európai Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹³ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹⁴ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹⁵ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (17) [Az Eszközt az (EU, Euratom) 202X/XXXX rendelettel [teljesítménymérési rendelet] összhangban kell végrehajtani, amely megállapítja a költségvetés kiadásainak nyomon követésére és a költségvetés teljesítménymérési keretére vonatkozó szabályokat, ideértve az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 33. cikke (2) bekezdésének d) és f) pontjában említett, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek és a nemek közötti egyenlőség elvének egységes alkalmazását biztosító szabályokat, az uniós programok és tevékenységek teljesítményének nyomon követésére és az azokkal kapcsolatos jelentéstételre vonatkozó szabályokat, az uniós finanszírozási portál létrehozására vonatkozó szabályokat, a programok értékelésére vonatkozó szabályokat, valamint az összes uniós programra alkalmazandó egyéb horizontális rendelkezéseket, például a tájékoztatásra, a kommunikációra és a láthatóságra vonatkozó rendelkezéseket.]
- (18) Az uniós finanszírozás e rendeletben meghatározott végrehajtási módszereit és formáit annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek biztosítani a tevékenységek egyedi célkitűzéseinek teljesülését és az eredmények elérését, figyelembe véve különösen az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terhet és a szabályok be nem tartásának várható kockázatait. Ennek keretében mérlegelni kell az egyösszegű átalányok, a százalékos átalányok és az egységköltségek, valamint a költségfüggetlen finanszírozás alkalmazását az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 125. cikkének (1) bekezdése a) pontjában említettek szerint.

- (19) A párhuzamosságok elkerülése érdekében az e rendelet alapján végrehajtott tevékenységeket a tagállamokkal, a partnerországokkal és azok érintett hatóságaival – különösen a nukleáris biztonság, a nukleáris anyagokra vonatkozó biztosítékok és a leszerelés területén hatáskörrel rendelkező szabályozó hatóságokkal – folytatott munka és párbeszéd révén koordinálni kell.
- (20) [A külső tevékenységek következetes végrehajtásának biztosítása érdekében az Eszköz külső alkotóelemének végrehajtására adott esetben az (EU) 202X/XXXX rendeletben [Globális Európa] meghatározott szabályokat és eljárásokat kell alkalmazni, és az e rendelet szerinti végrehajtási rendelkezéseknek hivatkozniuk kell az említett rendeletben előírt rendelkezésekre.]
- (21) Az Eszköz külső alkotóeleme esetében az e rendeletben említett éves vagy többéves cselekvési terveknek és intézkedéseknek az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet szerinti munkaprogramoknak kell minősülniük. Az éves vagy többéves cselekvési terveknek több, egyetlen dokumentumba rendezett intézkedésből kell állniuk.
- (22) Az Eszköz külső alkotóelemének keretébe tartozó cselekvési terveket évente kell elfogadni, kivéve, ha a tevékenységek jellege és célkitűzései többéves tervek elfogadását indokolják.
- (23) A Bizottságnak többéves indikatív programokat kell elfogadnia, amelyek összhangban vannak az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 1. fejezetében említett többéves indikatív programokkal, és kiegészítik azokat.

- (24) Az Eszköz külső alkotóelemének végrehajtására vonatkozó átfogó szakpolitikai keretet az Eszközhöz való csatlakozásról szóló megállapodásokban, partnerségi és együttműködési megállapodásokban, többoldalú megállapodásokban, nukleáris együttműködési megállapodásokban, egyetértési megállapodásokban, szerződésekben, egyezményekben és a Közösség és partnerországai közötti kapcsolatot létrehozó egyéb megállapodásokban, valamint az Európai Tanács következtetéseiben és a Tanács következtetéseiben, a csúcstalálkozókra tett nyilatkozatokban, a partnerországokkal tartott magas szintű találkozókra elfogadott következtetéseiben, a Bizottság közleményeiben, valamint a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a közös közleményeiben meghatározott politikáknak kell képezniük. A partnerországoknak az Eszköz külső alkotóelemében való részvételéről szóló döntés meghozatala során tiszteletben kell tartani a Tanácsnak és a Bizottságnak az Euratom-Szerződés 101. cikke szerinti előjogait.
- (25) Az Eszköz külső alkotóeleme bármely partnerországban finanszírozhat tevékenységeket az e rendeletben meghatározott kritériumoknak, valamint a partnerországnak az Eszközben való részvételét lehetővé tevő vonatkozó megállapodásoknak megfelelően. Előnyben kell részesíteni a csatlakozó országokból, a tagjelölt országokból és a potenciális tagjelölt országokból, valamint az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokból származó személyeket és szervezeteket.
- (26) A nemzetközi együttműködésnek a NAÜ biztonsági normáiban rögzített biztonsági alapelveken kell alapulnia, adott esetben figyelembe véve a határokon átnyúló környezeti hatásokat is, anélkül, hogy ez hátrányosan befolyásolná az Eszköz keretében folytatott együttműködési és támogatás-végrehajtási tevékenységeket.

- (27) A rendelet célkitűzéseinek elérése érdekében kivételes esetben sor kerülhet [...] az Eszköz keretében folytatott együttműködésre olyan partnerországokkal, amelyek nincsenek abban a helyzetben, hogy teljesítsék a nemzetközi jogi eszközökben felekként való részvétel kritériumait, különösen, ha az ilyen részvétel az Egyesült Nemzetek Szervezete vagy más vonatkozó többoldalú megállapodások keretében az államisághoz, tagsághoz vagy elismeréshez kapcsolódóan teljesítendő feltételektől függ, vagy ha az ilyen nemzetközi jogi eszközökhöz való csatlakozás eljárásai még folyamatban vannak.
- (28) Tekintettel arra, hogy az atomenergia békés célú alkalmazása terén a partnerországokban továbbra is szükség van a biztonság fokozására, valamint figyelembe véve az e területet érintő, folyamatban lévő és jövőbeli fejleményeket, az Eszköz keretében célul kell kitűzni a legmagasabb szintű nukleáris biztonság és sugárvédelem előmozdítását, a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelésének támogatását, valamint a nukleáris anyagokra vonatkozó biztosítékok hatékony és eredményes alkalmazását a partnerországokban. Ennek magában kell foglalnia egyebek mellett egyrészt a radiológiai szempontból szennyezett, már nem használt telephelyek szennyeződésmentesítését, másrészt a szabályozási kapacitás és az ahhoz kapcsolódó képességek annak érdekében történő megerősítését, hogy az atomenergia békés célú alkalmazása terén a jelenlegi alkalmazásokban és a jövőbeli fejlesztések során biztosítani lehessen a nukleáris biztonságot és a sugárvédelmet, harmadrészt pedig az ionizáló sugárzást alkalmazó új orvosi alkalmazások sugárvédelmét.

- (29) [Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja kárt okoz az ukrán infrastruktúrában, többek között az ország nukleáris létesítményeiben, amint azt a csernobili új biztonságos szarkofággal szemben 2025. február 14-én elkövetett dróntámadás is mutatja. Ami az Ukrajnával kapcsolatos nukleáris biztonsági szükségletekhez nyújtott uniós támogatást illeti, az (EU, Euratom) 202X/XXXX tanácsi rendelet [a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet] 6. cikkében említett Ukrajna-tartalékból igénybe vett előirányzatok vissza nem térítendő támogatás, pénzügyi eszközök és a költségvetési biztosíték feltöltése formájában rendelkezésre bocsáthatók az Eszköz külső alkotóeleme keretében nyújtott támogatás céljára. Az e rendelet külső alkotóeleme keretében Ukrajnának a 77/270/Euratom tanácsi határozat alapján hitelek formájában nyújtott támogatást a 77/270/Euratom tanácsi határozatban megállapított összegben és a Globális Európáról szóló rendelet 6. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett felső határon belül kell nyújtani. Amennyiben ezeket a kölcsönöket szuverén államként nyújtják Ukrajnának, azokat az (EU, Euratom) 202X/XXXX tanácsi rendelet [a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet] 2. cikke (3) bekezdésének második albekezdésével összhangban nyújtott garanciának kell fedeznie. Ennek megfelelően helyénvaló eltérést biztosítani az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 214. cikkének (1) bekezdésétől, és a Globális Európáról szóló rendelet 24. cikke (3) bekezdésének utolsó albekezdésében előírtak szerint nem kell tartalékfeltöltési rátát megállapítani az Ukrajnának nyújtott hitelekre vonatkozóan.]
- (30) [A következetesség biztosítása érdekében az Eszköz külső alkotóeleme keretében a költségvetési biztosítékot és a pénzügyi eszközöket – többek között a vegyesfinanszírozási műveletek keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálva – az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] alkalmazandó szabályaival összhangban kell végrehajtani a Globális Európa végrehajtási mechanizmusai keretében az ilyen típusú támogatásra vonatkozóan megkötött megállapodások révén.]

- (31) [A külső alkotóelem esetében amennyiben az Eszköz keretében nyújtott uniós támogatást költségvetési biztosíték vagy pénzügyi eszköz formájában kell nyújtani – többek között vegyesfinanszírozási művelet keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálva –, előírás, hogy az ilyen támogatás nyújtására kizárólag a Globális Európa végrehajtási mechanizmusain keresztül, az e mechanizmusokra alkalmazandó szabályaival összhangban kerüljön sor.]
- (32) Az Euratom-Szerződés II. címének 10. fejezetében említett, az Eszköz céljaihoz hasonló célokat követő nemzetközi szervezetekkel, különösen a Nemzetközi Atomenergia-ügynökséggel (NAÜ) folytatott szoros együttműködés szükséges a nukleáris biztonsággal kapcsolatos sikeres együttműködéshez.
- (33) A rendelkezésre álló erőforrások leghatékonyabb felhasználása az Unió külső finanszírozási eszközei közötti koherencia és komplementaritás, valamint az egyéb uniós szakpolitikákkal és programokkal való szinergiák megteremtése révén érhető el. Annak érdekében, hogy a kombinált beavatkozások hatását egy közös célkitűzés elérése érdekében maximalizálni lehessen, e rendeletnek lehetővé kell tennie a támogatás más közösségi és uniós programokkal való kombinálását, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik.

- (34) Az (Euratom) 2021/100 rendelet szerinti előző pénzügyi program igazolta, hogy az ismeretek összegyűjtése és terjesztése hozzáadott közösségi hozzáadott értéket képvisel. Az Euratom-Szerződés 8. cikke alapján, valamint a 2011/70/Euratom tanácsi irányelv¹⁷ 7. cikkének megfelelően a JRC-nek teljesítenie kell a múltban létrejött nukleáris kötelezettségeit, valamint le kell szerelnie a vonatkozó nemzeti jogszabályokkal összhangban leállított nukleáris létesítményeit. Ennek megfelelően 1999-ben az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett közleménnyel¹⁸ elindult a JRC nukleáris leszerelési és hulladékkezelési programja, amely program tekintetében elért haladásról a Bizottság azóta is rendszeresen naprakész tájékoztatást nyújt¹⁹.
- (35) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a 2011/70/Euratom tanácsi irányelv 5. cikke (1) bekezdésének f) pontjából, valamint 7. cikkéből eredő kötelezettségek teljesítésének legcélszerűbb módja egy olyan stratégia követése, amelynek keretében a leszerelési és radioaktív hulladék-kezelési tevékenységekkel párhuzamosan önkéntes megbeszélések indulnak a JRC és a létesítményeknek otthont adó tagállamok között a leszerelésre, valamint a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésére vonatkozó kötelezettségek lehetséges átruházásáról, amennyiben a Bizottság és a létesítményeknek otthont adó tagállamok erről kölcsönösen megegyeznek. A JRC-nek megfelelő erőforrásokat kell biztosítani és fenntartani a leszereléssel, valamint a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos kezelésével kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítéséhez.

¹⁷ A Tanács 2011/70/Euratom irányelve (2011. július 19.) a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról (HL L 199., 2011.8.2., 48. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

¹⁸ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak (1999. március 17.) az elavult nukleáris létesítmények leszereléséről és a hulladékgazdálkodásról: A Közös Kutatóközpont által az Euratom-szerződés alapján végzett nukleáris tevékenységekből származó múltbeli kötelezettségekről, COM(1999) 114 végleges).

¹⁹ SEC(2004) 624, COM(2008) 903 és COM(2013) 734.

- (36) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek²⁰ megfelelően kell gyakorolni.
- (37) A Bizottságnak azonnal el kell fogadnia az alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat az Eszköz külső alkotóeleme szerinti éves vagy többéves cselekvési tervek és intézkedések elfogadása vagy módosítása céljából, amennyiben a Közösség gyors reagálásának szükségességével kapcsolatos, kellően indokolt esetekben ez rendkívül sürgős okból szükséges.
- (38) A 2010/427/EU tanácsi határozat 9. cikkével összhangban a főképvisező a Bizottság alelnökeként biztosítja az Unió külső tevékenységének átfogó politikai koordinációját, biztosítva annak egységét, következetességét és hatékonyságát, különösen ezen eszköz végrehajtásával.
- (39) A 2010/427/EU tanácsi határozatban²¹ szereplő külső segítségnyújtási eszközökre tett hivatkozásokat e rendeletre és az e rendeletben említett rendeletekre történő hivatkozásokként kell értelmezni. A Bizottságnak biztosítani kell, hogy e rendelet végrehajtása az Európai Külügyi Szolgálatnak az említett határozatban meghatározott szerepével összhangban történjen.

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

²¹ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

- (40) Az érintett szakpolitikai területeknek nyújtott támogatás folytonosságának biztosítása, valamint annak érdekében, hogy a végrehajtás a 2028–2034-es többéves pénzügyi keret kezdetétől megkezdődhessen, ezt a rendeletet 2028. január 1-jétől kell alkalmazni.
- (41) Az EUSZ 29. cikke és az EUMSZ 215. cikke (2) bekezdése alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések keretében nem bocsátható rendelkezésre – sem közvetlenül, sem közvetve – pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás a jegyzékbe vett természetes vagy jogi személyek, szervezetek és szervek számára, illetve javára. Ennélfogva ezek a természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek, valamint a tulajdonukban vagy ellenőrzésük alatt álló jogi személyek, szervezetek vagy szervek nem kaphatnak támogatást.
- (42) Az (Euratom) 2021/100 és (Euratom) 2021/948 rendeletet ezért hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

- (1) Ez a rendelet létrehozza a Nukleáris Biztonsági Együtműködési és Leszerelési Eszközt (a továbbiakban: az Eszköz) [a 2028. január 1-jétől 2034. december 31-ig terjedő időszakra].
- (2) Megállapítja az Eszköz célkitűzéseit, [a 2028. január 1. és 2034. december 31. közötti időszakra vonatkozó] indikatív költségvetését, az uniós finanszírozás formáit, valamint az ilyen finanszírozásnak az Eszköz keretében történő nyújtására vonatkozó szabályokat. Foglalkozik továbbá az Eszköz két alkotóelemének, azaz a külső és a belső alkotóelemnek a sajátosságaival is.

Az Eszköz célkitűzései

- (1) Az Eszköz külső alkotóelemének általános célkitűzése, hogy a partnerországokban hozzájáruljon a magas szintű nukleáris biztonsághoz, a sugárvédelemhez, a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos kezeléséhez, a leszereléshez, valamint a nukleáris anyagokra [...] vonatkozó hatékony és eredményes biztosítékok alkalmazásához, kiegészítve az (EU) 202X/XXXX rendeletet [Globális Európa], és építve a Közösségen belüli tevékenységekre, az Euratom vonatkozó szabályozási keretét is beleértve.

E rendelet alkalmazásában a „partnerország” jelentése megegyezik az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 2. cikkének 10. pontjában szereplő fogalommeghatározás szerinti jelentéssel.

- (2) Az Eszköz belső alkotóelemének általános célkitűzése a Bizottság nukleáris létesítményei leszerelésének támogatása a Közös Kutatóközpont (JRC) telephelyein, a vonatkozó leszerelési tervekben meghatározott szükségletekkel összhangban, valamint az e telephelyeken keletkezett kiégett fűtőelemek, nukleáris anyagok és radioaktív hulladékok biztonságos kezelése. Ezen túlmenően az Eszköz keretében támogatni kell a nukleáris bontási és leszerelési folyamatból és a keletkező radioaktív hulladék kezeléséből származó tapasztalatok, know-how, legjobb gyakorlatok és ismeretek megosztását, amelyek strukturált módon megosztásra kerülnek majd a Közösség érdekelt feleivel.

(3) Az Eszköz külső alkotóelemének egyedi célkitűzései a következők:

- a) a hatékony nukleáris biztonsági és sugárvédelmi kultúra, valamint a legmagasabb szintű nukleáris biztonsági és sugárvédelmi előírások alkalmazásának előmozdítása, többek között a biztonság szempontjából releváns ellátásbiztonság, a veszélyhelyzeti felkészültség és reagálás, a kapacitásfejlesztés, valamint a partnerországok hatóságai által alkalmazott, nukleáris vonatkozású döntéshozatali eljárások átláthatósága céljából;
- b) a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelésének, valamint a korábbi nukleáris telephelyek és létesítmények leszerelésének és szennyeződésmentesítésének támogatása a partnerországokban;
- c) a nukleáris anyagokra vonatkozó hatékony és eredményes biztosítékok megerősítése a partnerországokban.

A külső alkotóelem szerinti tevékenységek keretében prioritásként kell kezelni a hatékony és független szabályozási ellenőrzés és a kapacitásfejlesztési tevékenységek megerősítését a partnerországokban, többek között az illetékes szabályozó hatóságok és adott esetben a kijelölt technikai támogató szervezeteik részére nyújtott támogatás révén.

- (4) Az Eszköz belső alkotóelemének egyedi célkitűzései a következők:
- a) a JRC telephelyein található bizottsági nukleáris létesítmények lebontására és dekontaminálására vonatkozó leszerelési terv támogatása és az ezekkel kapcsolatos tevékenységek elvégzése a létesítménynek otthont adó tagállam nemzeti jogával összhangban, a kapcsolódó radioaktív hulladékok biztonságos kezelésének elvégzése és adott esetben annak az előkészítése, hogy a JRC a kapcsolódó nukleáris kötelezettségeket potenciálisan átruházza a létesítménynek otthont adó tagállamra;
 - b) a JRC tekintetében további összeköttetések és információcsere kialakítása az uniós érdekelt felek, többek között a szabályozó hatóságok, az ipar és a képzési intézmények között a nukleáris leszerelés területén az ismeretek, a legjobb gyakorlatok és a levont tanulságok szisztematikus terjesztésének és a tapasztalatok megosztásának biztosítása érdekében minden releváns területen, így például a szabályozás és a képzés területén, valamint potenciális uniós szinergiák kialakítása céljából.

Az első albekezdés a) pontjában említett átadás bármely létesítménynek otthont adó tagállam számára önkéntes alapú, és a Bizottság és a létesítménynek otthont adó tagállam között létrejött kétoldalú megállapodás tárgyát képezi. Az említett kétoldalú megállapodásnak elő kell írnia, hogy a Bizottság JRC telephelyein található nukleáris létesítményeinek a leszerelésével és a kapcsolódó radioaktív hulladékoknak a tárolásával kapcsolatos valamennyi költséget a Közösségnek kell állnia, és az említett megállapodásnak teljes mértékben meg kell felelnie a 2011/70/Euratom irányelvnek. A Bizottság és a létesítménynek otthont adó tagállam közötti, a kötelezettségeknek az első albekezdés a) pontjában említett potenciális átruházásáról folytatott önkéntes megbeszélések legkésőbb az e rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül kezdeményezhetők.

Költségvetés

- (1) Az Eszköz 2028. január 1. és 2034. december 31. közötti időszakban történő végrehajtását szolgáló indikatív pénzügyi keretösszeg folyó áron 966 000 000 EUR.
- (2) Emellett az (EU, Euratom) 202X/XXXX rendelet [a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet] 6. cikkével összhangban az Ukrajna-tartalékból az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 6. cikkének (2) bekezdésével Ukrajna számára mozgósított pénzügyi források adott esetben felhasználhatók az Ukrajnának e rendelet alapján nyújtandó uniós támogatás biztosítására.
- (3) A szükséges kiadások fedezése és az Eszköz végrehajtásának végéig be nem fejezett tevékenységekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátásának lehetővé tétele érdekében előirányzatok vihetők be az Unió általános költségvetésébe 2034 után is.
- (4) Az e cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi keretösszeg, az e cikk (2) bekezdésében említett pénzügyi források és a 3. cikkben említett kiegészítő források összege felhasználható továbbá az Eszköz végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekre, szervezeti információtechnológiai rendszerekre és platformokra, tájékoztatási, láthatósági és kommunikációs tevékenységekre, ideértve az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációt, valamint minden egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtási vagy személyzettel kapcsolatos kiadásra, amely az Eszköz irányításával kapcsolatban a Bizottságnál felmerül.

- (5) Az Eszköz külső alkotóeleme tekintetében az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 22. cikkében meghatározott, az ezen eszközből vagy elődeiből finanszírozott pénzügyi eszközökből származó átvitelekre, éves részletekre, visszafizetésekre, bevételekre és visszafizettetésekre, valamint az ezen eszköz vagy annak elődjei keretében nyújtott költségvetési biztosítékokból és hitelekből származó többletekre vonatkozó szabályok és eljárások alkalmazandók.]

4. cikk

Kiegészítő források

A tagállamok, az uniós intézmények, szervek és ügynökségek, partnerországok, nemzetközi szervezetek, nemzetközi pénzügyi szervezetek vagy más harmadik felek kiegészítő pénzügyi vagy nem pénzügyi hozzájárulást nyújthatnak az Eszközhöz. A kiegészítő pénzügyi hozzájárulások az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 21. cikke (2) bekezdése a), d) vagy e) pontjának vagy 21. cikke (5) bekezdésének értelmében külső címzett bevételnek minősülnek.

Alternatív, kombinált és kumulatív finanszírozás

- (1) Az Eszközt más közösségi és uniós programokkal szinergiában kell végrehajtani. Hozzájárulást kaphat olyan tevékenység is, amely egy másik programból közösségi vagy uniós hozzájárulásban részesült. A megfelelő hozzájárulásra a vonatkozó uniós program szabályai alkalmazandók, illetve valamennyi hozzájárulásra egyetlen szabályrendszer alkalmazható, és az összes hozzájárulás egyetlen jogi kötelezettségvállalással is leköthető. Ha az uniós hozzájárulás alapját az elszámolható költségek jelentik, az Unió általános költségvetéséből származó kumulatív támogatás nem haladhatja meg a tevékenység teljes elszámolható költségét, és az említett támogatás a támogatás feltételeinek megfelelően arányosan számítható ki.
- (2) Az Eszköz szerinti odaítélési eljárások lefolytathatók közvetlen irányítás keretében vagy közvetett irányítás keretében a tagállamokkal, uniós intézményekkel, szervekkel és ügynökségekkel, partnerországokkal, nemzetközi szervezetekkel, nemzetközi pénzügyi szervezetekkel vagy más harmadik felekkel közösen, feltéve, hogy biztosított az Unió pénzügyi érdekeinek védelme. Ezekre az eljárásokra egységes szabályrendszer alkalmazandó, és az eljárások egységes jogi kötelezettségvállalások megkötését eredményezik. E célból a közös odaítélési eljárásban részt vevő partnerek e rendelet [4]. cikkével összhangban forrásokat bocsáthatnak az eszköz rendelkezésére, vagy adott esetben az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban a partnerek megbízhatók az odaítélési eljárás végrehajtásával. Közös odaítélési eljárásokban a közös odaítélési eljárásban részt vevő partnerek képviselői az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 153. cikkének (3) bekezdésében említett értékelőbizottság tagjai is lehetnek.

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

- (1) Az Eszközt az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban közvetlen irányítás, vagy az említett rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett szervezetekkel közvetett irányítás keretében kell végrehajtani.
- (2) Az uniós finanszírozás az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban bármilyen formában nyújtható, különös tekintettel a vissza nem térítendő támogatásokra, pénzdíjakra, közbeszerzésre, nem pénzbeli adományokra, költségvetési biztosítékokra, pénzügyi eszközökre, valamint vegyesfinanszírozási műveletekre.

II. FEJEZET

AZ ESZKÖZ KÜLÖNBÖZŐ ALKOTÓELEMEINEK VÉGREHAJTÁSA

1. SZAKASZ: AZ ESZKÖZ KÜLSŐ ALKOTÓELEMÉNEK VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

7. cikk

Szakpolitikai keret

Az Eszköz végrehajtására vonatkozó átfogó szakpolitikai keretet a csatlakozásról szóló megállapodásokban, partnerségi és együttműködési megállapodásokban – köztük a nukleáris együttműködési megállapodásokban –, többoldalú megállapodásokban, jogilag nem kötelező erejű eszközökben – például egyetértési megállapodásokban –, szerződésekben, egyezményekben, nyilatkozatokban és az Unió és/vagy a Közösség és partnerországai közötti kapcsolatot létrehozó egyéb megállapodásokban, valamint az Európai Tanács következtetéseiben és a Tanács következtetéseiben, a csúcstalálkozókra tett nyilatkozatokban, a partnerországokkal folytatott magas szintű találkozókra elfogadott következtetéseiben, a Bizottság stratégiáiban és közleményeiben, továbbá a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a közös közleményeiben meghatározott politikák képezik.

Végrehajtás és támogathatóság a Globális Európához igazodva

- (1) Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, az Eszköz külső alkotóelemének uniós finanszírozását e rendelettel, az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel, valamint adott esetben az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] II. címének II. és III. fejezetével összhangban kell végrehajtani, az említett rendelet 19. cikkének, 20. cikke (2) és (3) bekezdésének és 26. cikkének kivételével. Az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 20. cikkének (1) és (4)–(12) bekezdésében meghatározott támogatathatósági szabályok a külső alkotóelem keretében finanszírozott valamennyi tevékenységre alkalmazandók.
- (2) [Amennyiben az uniós támogatást költségvetési biztosíték vagy pénzügyi eszköz formájában nyújtják – többek között vegyesfinanszírozási művelet keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálva –, az kizárólag a Globális Európa végrehajtási mechanizmusain keresztül nyújtható, és azt a Globális Európa végrehajtási mechanizmusaira alkalmazandó szabályaival összhangban, a Globális Európa végrehajtási mechanizmusai keretében az ilyen típusú támogatásra vonatkozóan kötött megállapodások révén kell végrehajtani.]
- (3) [A költségvetési biztosíték formájában nyújtott uniós támogatást a Globális Európa létrehozásáról szóló rendelet által létrehozott költségvetési biztosíték maximális összegéig lehet nyújtani.]
- (4) [Amennyiben az Eszköz igénybe veszi a Globális Európa végrehajtási mechanizmusát, az Eszköz biztosítja a költségvetési biztosítékre vonatkozó tartalékfeltöltést és a pénzügyi eszközök finanszírozását, ideértve azt az esetet is, amikor a támogatást vegyesfinanszírozási művelet formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatással kombinálják.]

Euratom-kölcsönök

- (1) [A 77/270/Euratom tanácsi határozat alapján Ukrajnának hitelek formájában nyújtott uniós támogatást az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 6. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett maximális összegen belül kell nyújtani. A 77/270/Euratom tanácsi határozat alapján Ukrajnának nyújtott hitelekre az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 24. cikke (3) bekezdése utolsó bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.]
- (2) A 77/270/Euratom tanácsi határozat alapján Örményországnak nyújtott hitelek formájában nyújtott uniós támogatás feltöltési rátája az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 24. cikkében meghatározott tartalékfeltöltési ráta.

Többéves indikatív programok

- (1) Az Eszköz külső alkotóelemét a 17. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban, végrehajtási jogi aktusok révén elfogadott többéves indikatív programok révén kell végrehajtani. A többéves indikatív programok:
- a) a Közösség átfogó céljával és hatáskörével, célkitűzéseivel, alapelveivel és szakpolitikájával összhangban, valamint az e rendelet 7. cikkében említett szakpolitikai keret alapján koherens keretet biztosítanak a Közösség és az érintett partnerországok vagy régiók közötti együttműködéshez;
 - b) általános alapot biztosítanak az eszköz keretében végzett nukleáris biztonsági együttműködéshez, és meghatározzák a Közösség együttműködésre vonatkozó célkitűzéseit, tekintettel az érintett országok szükségleteire, a Közösség prioritásaira, a nemzetközi helyzetre és az érintett partnerországok tevékenységeire;
 - c) meghatározzák a b) pontban említett együttműködés hozzáadott értékét, valamint azt, hogy miként lehet elkerülni a más programokkal és kezdeményezésekkel való párhuzamosságokat, különös tekintettel a hasonló célkitűzésekkel rendelkező nemzetközi szervezetek és a főbb donorok programjaira és kezdeményezéseire;
 - d) meghatározzák az uniós finanszírozásra kiválasztott földrajzi és szakpolitikai prioritásokat, az egyedi célkitűzéseket, és adott esetben az indikatív pénzügyi allokációkat és a végrehajtás módszereit;

- e) a partnerországokkal vagy -régiókkal az érintett érdekelt felek – különösen a kormányzati és szabályozó hatóságok, valamint az általuk kijelölt szervezetek – részvételével folytatott párbeszéd, valamint adott esetben a 2007/530/Euratom bizottsági határozattal²² létrehozott Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportjával (ENSREG) folytatott konzultációkon alapulnak.
- (2) A többéves indikatív programok eseti alapon felülvizsgálhatók, amennyiben ez a hatékony végrehajtásuk érdekében szükséges, különösen, amennyiben jelentős változások következnek be a 7. cikk szerinti szakpolitikai keretben, vagy válsághelyzet után, illetve válságot követő helyzetben. A 17. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárást a többéves indikatív programok módosításaira is alkalmazni kell.

11. cikk

Cselekvési tervek és intézkedések elfogadása

- (1) A Bizottság éves cselekvési terveket fogad el az Eszköz külső alkotóeleme keretében. Mindazonáltal a Bizottság többéves cselekvési terveket is elfogadhat, amennyiben ezt a tevékenységek jellege és célkitűzései indokolják.
- (2) Az Eszköz külső alkotóeleméhez tartozó éves vagy többéves cselekvési tervek és intézkedések az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet szerinti munkaprogramoknak minősülnek. A cselekvési tervek és az intézkedések keretében figyelembe kell venni az adott kontextust, és minden egyes tevékenységre vonatkozóan meg kell határozni az (EU) 202X/XXXX rendelet [Globális Európa] 18. cikkének (1) bekezdésében foglalt elemeket.

²² A Bizottság 2007/530/Euratom határozata (2007. július 17.) a nukleáris biztonsággal és hulladékkezeléssel foglalkozó európai magas szintű csoport létrehozásáról (HL L 195., 2007.7.27., 44. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/530/oj>).

- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az (1) és (2) bekezdésben említett cselekvési terveket és intézkedéseket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 17. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (4) A (3) bekezdésben említett vizsgálóbizottsági eljárást nem kell alkalmazni:
- a) az olyan különleges intézkedésekre és kísérő intézkedésekre, amelyek esetében az uniós finanszírozás nem haladja meg az 5 millió EUR-t;
 - b) a technikai módosításokra, feltéve, hogy érdemben nem érintik az adott cselekvési terv vagy intézkedés célkitűzéseit, amilyen például:
 - i. a végrehajtási módszer változása;
 - ii. a forrásoknak az adott cselekvési tervben szereplő tevékenységek közötti átcsoportosítása;
 - iii. a cselekvési tervek és az intézkedések költségvetésének az e költségvetés legfeljebb 20 %-ával történő és 5 millió EUR-t meg nem haladó növelése.

Az e bekezdéssel összhangban elfogadott különleges, illetve kísérő intézkedésekről és technikai módosításokról az elfogadásukat követő egy hónapon belül tájékoztatni kell a tagállamokat a 17. cikk (1) bekezdésében említett bizottság útján. Tájékoztatni kell róluk az Európai Parlamentet is.

- (5) Kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben, amikor a Közösség gyors reagálására van szükség, a Bizottság azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusok útján, a 17. cikk (3) bekezdésében említett eljárás keretében fogadja el vagy módosítja az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett cselekvési terveket vagy intézkedéseket.

A nemzetközi együttműködésre vonatkozó kritériumok

- (1) Az Eszköz külső alkotóeleme az e cikkben meghatározott kritériumoknak megfelelően finanszírozhat tevékenységeket a partnerországokban.
- (2) Az együttműködés alapja a partnerország és a Közösség közötti közös megegyezés vagy kölcsönös megállapodás.
- (3) A nukleáris anyagokra vonatkozó biztosítékok terén a Közösséggel együttműködni kívánó partnerországok a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés részes felei, és átfogó biztosítéki egyezményt kötöttek a NAÜ-vel, vagy hatályba léptették a NAÜ-vel aláírt kiegészítő jegyzőkönyvet.
- (4) A nukleáris biztonság területén a Közösséggel együttműködni kívánó partnerországok [...] részes felei a nukleáris biztonságról szóló egyezménynek, a kiegészítő fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös egyezménynek vagy más vonatkozó egyezményeknek, vagy olyan lépéseket tettek, amelyek igazolják az ilyen egyezményekhez való csatlakozás iránti határozott elkötelezettségüket.

- (5) Azok a partnerországok, amelyek a Közösséggel együtt kívánnak működni a veszélyhelyzeti felkészültség és reagálás, a sugárvédelem vagy a radioaktív hulladékok kezelése terén, és nem részes felei a (3) és (4) bekezdésben említett nemzetközi jogi eszközöknek, nem rendelkezhetnek nukleáris létesítménnyel a területükön.
- (6) Az olyan partnerországokkal való együttműködés, amelyek nem részes felei a (3) és (4) bekezdésben említett nemzetközi jogi eszközöknek és nem rendelkeznek nukleáris létesítménnyel a területükön, csak az érintett partnerországok erre irányuló közvetlen kérése esetén lehetséges, és annak a nukleáris balesetekről való gyors értesítésről szóló egyezményben és a nukleáris balesetek vagy radiológiai veszélyhelyzetek esetén történő segítségnyújtásról szóló egyezményben említett nukleáris baleset vagy radiológiai veszélyhelyzet esetén általuk kért támogatásra kell korlátozódnia.
- (7) A 2. cikk (3) bekezdésében meghatározott célkitűzések elérése érdekében kivételes esetben sor kerülhet az ezen Eszköz keretében folytatott együttműködésre olyan partnerországokkal, amelyek nincsenek abban a helyzetben, hogy teljesítsék a (3) és (4) bekezdésben említett nemzetközi jogi eszközökben felekként való részvétel kritériumait, különösen, ha az ilyen részvétel az Egyesült Nemzetek Szervezete vagy más vonatkozó többoldalú megállapodások keretében az államisághoz, tagsághoz vagy elismeréshez kapcsolódóan teljesítendő feltételektől függ, vagy ha az ilyen nemzetközi jogi eszközökhöz való csatlakozás eljárásai még folyamatban vannak.
- (8) Az érintett partnerországnak el kell fogadnia, hogy az Eszköz együttműködéssel kapcsolatos célkitűzéseinek való megfelelés biztosítása és nyomon követése érdekében a végrehajtott tevékenységeket értékelni fogják. Ezen értékelésnek lehetővé kell tennie a célkitűzéseknek való megfelelés nyomon követését és ellenőrzését, továbbá az feltétele a közösségi hozzájárulás további folyósításának.

- (9) Az ezen Eszköz keretében a partnerországokkal folytatott együttműködés során adott esetben figyelembe kell venni a partnerországokban található nukleáris létesítményekből eredő, határokon átnyúló lehetséges környezeti hatások – köztük a rendes működéshez és a baleseti forgatókönyvekhez kapcsolódó hatások – szempontjából releváns, nemzetközileg elismert elveket és módszereket. Az a tagállam, amelyet valószínűleg közvetlenül érinteni fognak egy partnerországban található nukleáris létesítményből eredő, határokon átnyúló lehetséges hatások, felkérheti a Bizottságot, hogy a vonatkozó információk megszerzése céljából vegye fel a kapcsolatot a partnerországgal.
- (10) A partnerországok atomerőmű-üzemeltetői kivételes, időben korlátozott és adott telephelyhez kötődő esetekben támogatást kaphatnak többek között a következők céljára: nukleáris biztonsággal kapcsolatos veszélyhelyzetek; az ENSREG általi szakértői értékelésen átesett kockázati és biztonsági értékelések, köztük stressztesztek és tematikus szakértői értékelések keretében megfogalmazott ajánlások megvalósítását célzó stratégia kidolgozása; a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésére vonatkozó legszigorúbb normák elérését célzó kritériumok és koncepciók kidolgozása; az elavult nukleáris létesítmények biztonságos leszerelésének biztosítására irányuló stratégiák kidolgozása; hatékony és eredményes biztosítékok alkalmazása; valamint a nukleáris biztonsággal kapcsolatos tudásmenedzsment és képzés.

EURÓPAI KÜLÜGYI SZOLGÁLAT (EKSZ)

Az Eszköz külső alkotóelemét az EKSZ 2010/427/EU tanácsi határozatban és különösen annak 3. és 9. cikkében előírt szerepének figyelembevételével kell végrehajtani.

2. SZAKASZ: AZ ESZKÖZ BELSŐ ALKOTÓELEMÉNEK VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

Munkaprogramok

- (1) Az Eszköz belső alkotóelemét az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 110. cikkében említett munkaprogramok révén kell végrehajtani. A munkaprogramokat a 96/282/Euratom bizottsági határozat 4. cikkében meghatározott eljárással összhangban kell elfogadni.
- (2) Az Eszköz belső alkotóelemének munkaprogramja:
 - a) arra törekszik, hogy áttekintést nyújtson a többéves munkaprogram által lefedett időszakban tervezett tevékenységekről;
 - b) az e rendelet hatálya alá tartozó tevékenységek végrehajtásának általános alapját képezi, és a Közösség nukleáris felelősségével kapcsolatos legmagasabb szintű nukleáris biztonsági előírásokon és legjobb gyakorlatokon alapul.

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái, valamint az eszköz belső alkotóelemének végrehajtására vonatkozó jogosultsági feltételek

Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, az Eszköz belső alkotóelemének uniós finanszírozását e rendelettel és az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban kell végrehajtani.

Az Eszköz belső alkotóeleme keretében csak a következő tevékenységek jogosultak uniós finanszírozásra:

- a) a leállított nukleáris létesítmények biztonságos megőrzése és üzemeltetése;
- b) elavult vagy használaton kívüli nukleáris létesítmények – vagy mindkettő – lebontása;
- c) a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek biztonságos kezelése, beleértve a gyűjtést, a jellemzést, a kezelést, a szállítást és a tárolást;
- d) a nukleáris anyagok készletének csökkentése a JRC telephelyein;
- e) radioaktív hulladék-kezelő létesítmények fejlesztése és építése;
- f) leszerelési tervek, műszaki tanulmányok és engedélyezési dokumentumok elkészítése és aktualizálása;
- g) külső támogatás a projekttervezéshez, -értékeléshez és -irányításhoz;
- h) operatív támogatás, beleértve a sugárvédelmet, a berendezések és létesítmények karbantartását;
- i) a létesítményeknek otthont adó tagállamokkal a Bizottság nukleáris kötelezettségeinek potenciális átruházásáról folytatott önkéntes megbeszélések;
- j) kommunikáció és együttműködés a külső érdekelt felekkel;
- k) a nukleáris leszereléssel kapcsolatos ismeretek összegyűjtése, előállítása, értékelése és terjesztése, beleértve a képzési tevékenységeket is;
- l) a Bizottság JRC telephelyein található nukleáris létesítményeinek leszerelését, valamint a 2. cikkben említett nukleáris leszereléssel és hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket támogató bármely egyéb tevékenység.

Tudásmegosztás

- (1) A JRC leszerelési és hulladékgazdálkodási programjának, valamint az (EU) 202X/XXXX rendelettel [Ignalina]²³ létrehozott, leszerelést segítő támogatási programnak a végrehajtási folyamata során szerzett ismereteket közösségi szinten terjeszteni kell.
- (2) Az (1) bekezdésben említett tevékenység végrehajtására irányuló tevékenységeket az eszközből kell finanszírozni. Az ismeretek strukturálását és a tagállamok felé történő terjesztését a JRC-nek kell koordinálnia.
- (3) Az ismeretek terjesztési folyamatának szerepelnie kell a 14. cikkben említett munkaprogramokban és azokban meg kell azt határozni.

²³ A Tanács (EU) .../... rendelete [Ignalina] a litvániai Ignalina atomerőmű leszerelését segítő, a 2028 és 2034 közötti időszakra szóló támogatási program létrehozásáról és az (EU) 2021/101 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL, ..., ... ELI: ...).

III. FEJEZET

VÉGREHAJTÁSI HATÁSKÖRÖK, ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

17. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot az Eszköz külső alkotóelemével foglalkozó bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül, [...] és évente legalább egyszer ülésezik.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 8. cikkét kell alkalmazni, összefüggésben annak 5. cikkével.
- (4) Ha a bizottságnak írásbeli eljárás keretében kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül a bizottság elnöke úgy határoz, vagy a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri.

- (5) Az Unió által kötött nemzetközi megállapodásokkal összhangban partnerországok vagy nemzetközi szervezetek képviselői megfigyelőként meghívhatók a bizottság üléseire az eljárási szabályzatában meghatározott feltételek mellett, és az Unió vagy a tagállamok biztonságára és közrendjére is figyelemmel. Partnerországok vagy nemzetközi szervezetek képviselői nem vehetnek részt az e rendelet 8. és 12. cikke szerinti jogosultsági feltételekkel kapcsolatos kérdésekről folytatott tanácskozásokon.
- (6) A tagállamok kérhetik az Eszköz végrehajtásával kapcsolatos bármely egyéb kérdés vizsgálatát.

18. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az (Euratom) 2021/100 rendelet és az (Euratom) 2021/948 rendelet 2028. január 1-jével hatályát veszti.

19. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) Ez a rendelet nem érinti az érintett tevékenységek lezárásig történő folytatását vagy módosítását az (Euratom) 2021/100 rendelet és az (Euratom) 2021/948 rendelet szerint, amelyek továbbra is alkalmazandók az említett tevékenységekre azok lezárásáig.
- (2) Az Eszköz pénzügyi keretösszegéből az Eszköz, valamint az (Euratom) 2021/100 és az (Euratom) 2021/948 rendelet alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadások is fedezhetők.

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2028. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács részéről
az elnök*
